

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 9. november 2018
(OR. en)

14012/18

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0218(COD)

AGRI 529
AGRIFIN 123
AGRIORG 97
AGRILEG 192
CODEC 1927
CADREFIN 335

MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Põllumajanduse erikomitee / nõukogu
Eelmise dok nr:	13578/18
Komisjoni dok nr:	9556/18 + REV 1 (en, de, fr) + COR 1
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega muudetakse määrust (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus, määrust (EL) nr 1151/2012 põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta, määrust (EL) nr 251/2014 aromatiseeritud veinitudode määratlemise, kirjeldamise, esitlemise, märgistamise ja geograafiliste tähiste kaitse kohta, määrust (EL) nr 228/2013, millega kehtestatakse põllumajanduse erimeetmed liidu äärepoolseimate piirkondade jaoks, ning määrust (EL) nr 229/2013, millega kehtestatakse põllumajanduse erimeetmed Egeuse mere väikesaarte jaoks - Eduaruanne

Delegatsioonidele edastatakse lisas põllumajandustoodete töörühmas toimunud arutelude põhjal eespool nimetatud teema kohta koostatud eduaruanne.

Eduaruanne kavandatava „muutmismääruse“ kohta

1. juunil 2018 avaldas komisjon määruse ettepaneku, millega muudetakse kehtivaid määrusi (EL) nr 1308/2013 ühise põllumajanduse turukorralduse kohta, (EL) nr 1151/2012 põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta, (EL) nr 251/2014 aromatiseeritud veinitoodete kohta, (EL) nr 228/2013 äärepoolseimate piirkondade kohta ja (EL) nr 229/2013 Egeuse mere väikesaarte kohta (edaspidi „muutmismäärus“). ÜPP reformi paketti kuulub veel kaks ettepanekut: määrus ÜPP strateegiakavade kohta ning määruss ÜPP rahastamise, haldamise ja seire kohta.

Muutmismääruse ettepaneku läbivaatamise eest vastutavaks ettevalmistavaks organiks määrati põllumajandustoodete töörühm. Käesolevas aruandes kajastatakse töörühmas 4. ja 20. juulil ning 12. septembril 2018 tehtud tööd. Eelkõige vaatas töörühm läbi:

- praeguse ühise turukorralduse muudatused (määrus 1308/2013), mis tulenevad sektoripõhiste sekkumiste üleviimisest ÜPP strateegiakava määrusesse, koolikava raames antava abi ümberarvestamisest, suhkrusektorile kohaldatavate ja eksporditoetusi käsitlevate aegunud sätete väljajätmisest ning muudatustest veinisektoris;
- vähendatud eelarveeraldised määruses (EL) nr 228/2013 äärepoolseimate piirkondade kohta ja määruses (EL) nr 229/2013 Egeuse mere väikesaarte kohta;
- päritolunimetuste ning geograafiliste tähiste normide kavandatava läbivaatamise ja ühtlustamise põllumajandustoodete ja toidu puhul (määruse 1151/2012 muudatused) ja veini puhul (määruse 1308/2013 muudatused) ning aromatiseeritud veinitoodete geograafilisi tähiseid käsitlevate sätete (määruse 251/2014 muudatused) lisamise määrusesse 1151/2012.

Juunis vaatas horisontaalsete põllumajandusküsimuste töörühm läbi mõjuhinnangu (mis hõlmab kolme seadusandlikku ettepanekut ühise põllumajanduspoliitika reformimiseks).

Mitu delegatsiooni esitas põllumajandustoodete töörühma esimestel koosolekutel analüüsi reservatsioone, sealhulgas parlamentaarse analüüsi reservatsioone.

Ettepaneku rahalised aspektid, nagu haridusasutustes puu- ja köögiviljade ning piima ja piimatoodete pakkumise toetuse (koolikava) kavandatavad ümberarvutused ning eelarveeraldised määruses 228/2013 äärepoolseimate piirkondade kohta ja määruses (EL) nr 229/2013 Egeuse mere väikesaarte kohta, moodustavad osa mitmeaastase finantsraamistiku (2021–2027) üle peetavatest horisontaalsetest läbirääkimistest.

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele kokkuvõtte liikmesriikide peamistest märkustest ja küsimustest põllumajandustoodete töörühmas läbivaadatud ettepaneku erinevate osade kohta.

Ühine turukorraldus (määrus 1308/2013) (v.a vein)

- Lisaks muutmismääruses esitatud ettepanekutele väljendasid paljud liikmesriigid selget soovi turuinstrumentide nüüdisajastamiseks ja kohandamiseks. Tehtud on ettepanek riikliku sekkumise hindamiseks ja ajakohastamiseks. Käsitleti selliseid teemasid nagu paindlikumad turutoetuse elemendid ja Euroopa Komisjoni aktiivsem roll, kusjuures Euroopa Komisjon rõhutas kriisimeetmete paindlikku kohaldamist möödunud piimakriisi korral.
- Tootjaorganisatsioonidele ja tootmisharudevahelistele organisatsioonidele tuleks anda rohkem tegutsemisvabadust ning koondmääruse kaudu ellu viidud parandused tuleks läbi vaadata. Küsiti mitmeid konkreetseid küsimusi, eelkõige seoses määruse 1308/2013 artiklitega 149 ja 152, kusjuures Euroopa Komisjon nõustus need läbi vaatama ja esitama nende kohta kirjaliku vastuse.
- Mõned liikmesriigid pelgavad, et sektoripõhiste programmide üleviimine ÜPP strateegiakava määrusesse suurendab haldusnõudeid. Mitu liikmesriiki taotles selliste kuni viis aastat kestvate sektoripõhiste programmide katkematut jätkumist, mis on juba heaks kiidetud praegu kehtivate normide alusel. Üleviimine ÜPP strateegiakava määrusesse ei tohiks häirida käimasolevate programmide toimimist. Horisontaalsete põllumajandusküsimuste töörühma ÜPP strateegiakava määrust käsitlevate arutelude raames on juba toimunud selleteemaline põhjalik arutelu.

- Mitu liikmesriiki olid kriitilised ettepaneku suhtes anda Euroopa Komisjonile volitusi delegeeritud õigusaktide vastuvõtmiseks (lisas esitatud mõistete muutmiseks) ning taotlesid selliste volituste piiramist.
- Ettepaneku kohaselt vähendatakse koolikavade vahendeid 250 miljonilt eurolt ligikaudu 220,8 miljoni euroni, mis on tingitud seni Ühendkuningriigile selleks eraldatud vahendite tagasivõtmisest. Mitu liikmesriiki oli selle vastu, taotledes finantsraamistikku säilitamist praegusel kujul, et paremini täita tervisliku toitumise edendamise eesmärki.
- Valitseb üldine kokkulepe nende kavandatavate väljajätmiste suhtes, mis tulenevad suhkrukvootide ja eksporditoetuste lõppemisest (kooskõlas WTO Nairobi konverentsi ministrite otsusega). Siiski seati küsimuse alla mitu ettepanekut täiendavateks väljajätmisteks (majandusaastad, kanepi importimise normid või suhkrupeedi standardkvaliteet), mis nõuavad selgitusi nende mõju kohta, sealhulgas viidetele teistes õigusaktides.
- Koosolekute käigus ning ka liikmesriikide esitatud kirjalikes märkustes tehti veel ettepanekuid, mis nõuavad ekspertide tasandil arutamist.

Määrustes 228/2013 ja 229/2013 esitatud eelarveeraldiste vähendamine

- Asjaomased liikmesriigid lükkasid kindlalt tagasi vahendite kärpimise 3,9 % võrra äärepoolseimate piirkondade (artikkel 4) ja Egeuse mere väikesaarte (artikkel 5) osas, viidates Madridi memorandumile. Sellega seotud vahendeid ja kooliprogrammi vahendeid arutatakse mitmeaastase finantsraamistiku üle peetavate läbirääkimiste käigus.

Põllumajandustoodete, toiduainete ja aromatiseeritud veinide (määrus 1151/2012) ning veini (määrus 1308/2013) päritolunimetused ja geograafilised tähised

- Kavandatavate muudatustega taotletud suurem tõhusus ja menetluste ühtlustamine kiideti selge sõnaga põhimõtteliselt heaks. Märgiti ära, kui oluline on geograafilisi tähiseid käsitlevate sätete kooskõla säilitamine toiduainete, veini ja aromatiseeritud veini sektoris. Kuna menetlused sageli kestavad aastaid, rõhutasid liikmesriigid eriti lihtsustamise ja kiirendamise vajadust veinisektoris.
- Aromatiseeritud veinitoodete lisamine määrusesse 1151/2012 on samm ühtlustamise suunas. Kavandatavad muudatused puudutavad üksnes kõnealuse määruse III peatükki, s.o geograafilisi tähiseid, määruse teised osad tuleks muutmata jätta, kuna neis määratakse kindlaks aromatiseeritud veinitooted ja sätestatakse nende märgistamise normid.
- Paljud liikmesriigid väljendasid poolehoidu sellele, et jäetaks alles kohustus lisada toiduainete kaitstud päritolunimetuse / kaitstud geograafilise tähise spetsifikatsioonidesse tõendid selle kohta, et toode pärineb teatavast geograafilisest piirkonnast.
- Üldiselt toetati kaitse laiendamist, et see hõlmaks transiitkaupa ja e-kaubandust. Soovitati võtta vastava sätte kavandamisel eeskujuks kas tolliseadustik või ELi kaubamärgimäärus.
- Kuna kavandatav pikendatud üleminekuperioodi tähtaegade kaotamine võib nõrgestada geograafiliste tähiste kaitset ning ajada tarbijaid segadusse, eelistaksid liikmesriigid säilitada kontrollimenetlust üleminekuperioode kehtestavate rakendusaktide vastuvõtmiseks.
- Reaktsioonid veinisektorist pärit liidu muudatuste ja standardmuudatuste kontseptsioonile määruses 1151/2012 olid peamiselt positiivsed. Siiski tuleks täiendavalt selgitada muudatuste liigitamist. Mitu liikmesriiki olid kriitilised selle suhtes, et Euroopa Komisjonile antakse volitused võtta vastu muutmistaotluse menetlemise täiendavaid norme.

- Mõned liikmesriigid toetasid inimtegurite muutmist kaitstud päritolunimetuse vabatahtlikuks komponendiks, et vältida meelevaldseid kirjeldusi juhtudel, kus inimtegurid tegelikult ei ole toote omaduste seisukohalt olulised, teised aga lükkasid selle tagasi, märkides et inimtegurid on kaitstud päritolunimetuse oluline element.
- Väljendati vastuseisu võimalusele menetlus ELi tasandil peatada, kui registreerimisotsuse suhtes on käivitatud riiklikke menetlusi.
- Paljude liikmesriikide jaoks ei ole piisavalt selged normid, millega piiratakse Euroopa Komisjoni kontrolli ilmsete vigade kindlakstegemisel.
- Väljendati muret seoses vastuväidete esitamise tähtaja vähendamisega kolmele kuule määruses 1151/2012, samas kiideti heaks tähtaja pikendamine kahelt kuult kolmele kuule veinisektoris.
- Paluti selgitusi veini kaitstud päritolunimetuse kindlaksmääramise kohta (artikli 93 muudatused) seoses võimalike viinamarjasortide laiendamise ning toodet iseloomustava nimega (üksnes koht, piirkond või riik?).

Veinisektori normid (määrus 1308/2013)

- Kuigi enamik liikmesriike tervitas ettepanekut uusistutuseks antavate lubade laiendamiseks (mille ülemmäär on 1 % kasvualast), oli mõne liikmesriigi esialgne arvamus negatiivne. Liikmesriikidel oleks vaja teatavaid andmeid, et paremini hinnata kavandatud muudatuse võimalikku mõju. Samuti tehti ettepanek suurendada paindlikkust nii uusistutuseks antavate lubade haldamise kui ka tootmisvõimsuse säilitamisega seonduvalt.

- Liikmesriikides liigitatavate veiniviinamarjasortide kavandatava laiendamise ning kuue „keelatud sordi“ kavandatava lisamise põhjendus oli pakkuda valdkonnale keskkonnasõbralikke lahendusi. Siiski väljendati muret kõnealuste „keelatud sortide“ kasutamisega seotud tervise- ja kvaliteediohtude osas ning paljud liikmesriigid toetasid praeguse olukorra säilitamist.
- Ettepanek uute alkoholitustatud viinamarjasaaduste lisamiseks lähtub praegustest turusuundumustest ning tarbijate tervisekaalutlustest. Siiski on tehnilisel tasandil vaja edasisi arutelusid, et leppida kokku õiges terminoloogias, tagamaks et tarbijat ei ajaks segadusse kavandatavad terminid „alkoholitustatud“ ja „osaliselt alkoholitustatud“. Lisaks tuleks viimatinimetatud kategooria puhul määrata kindlaks suurim alkoholisisaldus. Oli ka vaieldav, kas selliste toodete puhul on võimalik kasutada sõna „vein“.
- Märgistamist käsitlevatele normidele mittevastavate toodete turult kõrvaldamise nõue viidi üle määrusest (EL) nr 1306/2013 praegusesse ettepanekusse. Liikmesriigid palusid selliste küsimuste puhul suuremat subsidiaarsust.
- Mõned liikmesriigid on esitanud veel ettepanekuid, nt sätteid kohustusliku toitumisalase teabe ja koostisosade loetelu või veinivalmistusviise käsitlevate muudatuste kohta.
